

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

**T/ 12975. számú
törvényjavaslat**

az egyfelől Magyarország, másfelől az Apostoli Szentsték között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdéstről szóló 1997. június 20-án aláírt Megállapodás módosításáról szóló Megállapodás kihirdetéséről

Előadó:

Balog Zoltán
emberi erőforrások minisztere

Budapest, 2013. november

2013. évi..... törvény

az egyfelől Magyarország, másfelől az Apostoli Szentszék között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdéstről szóló 1997. június 20-án aláírt Megállapodás módosításáról szóló Megállapodás kihirdetéséről

1. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad az egyfelől Magyarország, másfelől az Apostoli Szentszék között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdéstről szóló 1997. június 20-án aláírt Megállapodás módosításáról szóló Megállapodás (a továbbiakban Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.
2. § Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.
3. § A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött egyfelől Magyarország, másfelől az Apostoli Szentszék között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdéstről szóló 1997. június 20-án aláírt Megállapodás módosításáról

Magyarország és az Apostoli Szentszék (a továbbiakban: Felek)

figyelembe véve Magyarország 2011. április 25-én kihirdetett Alaptörvényét, valamint a kapcsolódó jogszabályi változásokat,

hivatkozva a Budapesten, 1990. február 9-én, a diplomáciai kapcsolatok helyreállításáról kötött Megállapodásra, mely szerint a Felek úgy döntöttek, hogy a kölcsönös érdeklődésre számot tartó egyedi kérdéseket közös megállapodás útján oldják meg,

valamint a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdéstről 1997. június 20-án, Vatikánvárosban aláírt Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) azon rendelkezésére, mely szerint amennyiben a Felek egyike úgy ítéli meg, hogy gyökeresen megváltoztak azok a körülmények, amelyek között a megállapodást megkötötték, tárgyalásokat kezdeményez a Megállapodásnak az új körülményekhez történő igazítására,

a következőkben állapodnak meg:

1. Cikk

A Megállapodás I. Fejezet 2. Cikke az alábbi mondattal egészül ki:

„A Magyar Állam a Katolikus Egyház által szervezett hitéleti oktatás (fakultatív hitoktatás és az állami iskolákban erkölcsstan helyett választott hit- és erkölcsstanoktatás) költségeit a hitoktatók díjazását illetően a mindenkori pedagógusbér átlagával azonos mértékben, a hit- és erkölcsstan tankönyvek vonatkozásában pedig az erkölcsstan tankönyvek támogatásának megfelelő módon és mértékben biztosítja.”

2. Cikk

A Megállapodás I. Fejezet 3. Cikke helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) A Katolikus Egyház egyeteme és felsőoktatási intézményei (a továbbiakban: az Egyház felsőoktatási intézményei) az állami felsőoktatási intézményekkel azonos elv és mérték szerint részesülnek a felsőoktatás éves költségvetésről szóló törvényben megállapított pénzügyi támogatásából. Az Egyház felsőoktatási intézményei megállapodás alapján, pályázati úton, illetve más központi előirányzatokból is kaphatnak támogatást.

(2) Az Egyház felsőoktatási intézményeiben a nem hitéleti állami ösztöndíjas képzésre felvehető hallgatók számát (kapacitás) oly módon kell megállapítani, hogy ennek aránya elérje az állami fenntartású felsőoktatási intézményekben állami ösztöndíjjal betölthető helyek 5%-át. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia és az oktatásért felelős miniszter négyévenként, de először a 2014–2015-ös tanév kezdete előtt, megállapodást köt arra vonatkozóan, hogy az állami ösztöndíjas képzés ezen kapacitáson belül mely szakokon, milyen létszámmal vehető igénybe. Az ezen nem hitéleti képzésekre tekintettel folyósított képzési, tudományos, fejlesztési és speciális támogatások mértéke nem lehet kevesebb évi 7,5 milliárd forintnál, melyet a jövőben a Megállapodás II. Fejezet 2. Cikk (2) bekezdésében meghatározott módon valorizálni kell. Ezen állami támogatás 85%-át a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, 13%-át az Apor Vilmos Katolikus Főiskola, 1–1%-át pedig a Gál Ferenc Főiskola és a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola részére kell biztosítani.

(3) Amennyiben nem hitéleti állami ösztöndíjas képzést nyújtó újabb katolikus egyházi fenntartású felsőoktatási intézmény keletkezik, vagy a meglévő intézmény más állami felsőoktatási intézményt vesz át, annak állami finanszírozása nem a (2) bekezdésben szereplő összeg terhére, hanem a fenntartóval kötött külön megállapodás alapján történik. Az így keletkező, állami ösztöndíjjal betölthető helyek aránya nem számít bele a (2) bekezdésben szereplő 5%-ba.

(4) A Magyar Állam a Pázmány Péter Katolikus Egyetemet, mint a Szentszék által elismert katolikus egyetemet kiemelt egyetemként ismeri el.

(5) A Magyar Állam biztosítja, hogy az Egyház felsőoktatási intézményeiben támogatott, állami ösztöndíjas képzésben tanulmányokat folytatók az állami felsőoktatási intézmények hallgatóival azonos jogcímenek, azonos mértékű hallgatói juttatásokban részesüljenek.

(6) A Magyar Állam biztosítja az Egyház felsőoktatási intézményei számára az általa fenntartott kollégiumok és diákokotthonok működéséhez az állami felsőoktatási intézményekkel azonos kollégiumi-diákokotthoni elhelyezéshez szükséges támogatást. E támogatásra jelen Megállapodás alapján jogosult a közvetlenül az Egyház, vagy belső

egyházi jogi személye által fenntartott kollégium és diákotthon is. Az Egyház által fenntartott felsőoktatási intézmény, kollégium, diákotthon pályázati úton, más központi előirányzatokból megállapodás alapján is kaphat támogatást a hasonló intézményekkel azonos elv és mérték szerint.

(7) A Magyar Állam garantálja az Egyház felsőoktatási intézményei valamennyi hitéleti képzésben részt vevő hallgatójának pénzügyi támogatását azzal, hogy az állami ösztöndíjas hallgatói összlétszám nem haladhatja meg az évi 2.500 főt. Az Egyház felsőoktatási intézményei hitéleti képzésének állami támogatása megegyezik a pedagógusképzési szakok képzési támogatásával.

(8) A hitélettel összefüggő képzést folytató akkreditált felsőoktatási intézményeket jelen Megállapodás 1. számú melléklete tartalmazza. A hivatkozott lista a felsőoktatásra vonatkozó törvény módosításával, a Magyar Katolikus Püspöki Konferenciával való előzetes egyeztetést figyelembe véve változtatható.”

3. Cikk

A Megállapodás I. Fejezet 4. Cikke (2) bekezdése helyére az alábbi bekezdés kerül:

„(2) A Magyar Állam részt vállal a vallási kulturális örökség és az egyházi szervek és intézmények tulajdonában lévő műemlékek és művészi alkotások felújításában és megőrzésében, az állami kézben lévő ugyanolyan jellegű kulturális örökségre fordított támogatáshoz hasonló mértékben. Anyagilag ugyancsak támogatja az Egyház szervezetei és intézményei tulajdonában lévő gyűjtemények, levéltárak, könyvtárak és muzeális intézmények működését. Az egyházi gyűjtemények, levéltárak, könyvtárak, muzeális intézmények esetében a támogatás mértéke 2014-ben 1,5 milliárd Ft, melyet a jövőben a Megállapodás II. Fejezet 2. Cikk (2) bekezdésében meghatározott módon valorizálni kell. Az Állam a múzeumi, könyvtári és levéltári szakfelügyelet ellátása mellett nem létesít és nem működtet szervet vagy hatóságot az egyházi gyűjtemények igazgatására vagy igazgatási jellegű ellenőrzésére. Amennyiben az Állam ezen gyűjtemények működésére a jövőben újabb jogszabályi követelményeket ír elő, ezek teljesítésének a költségeit vállalja.”

4. Cikk

A Megállapodás I. Fejezet az alábbi cikkel egészül ki:

„5. Cikk

A Magyar Állam a papképzés céljaira a Pápai Magyar Egyházi Intézet részére ingyenesen tulajdonba adja a Római Magyar Akadémia székházául szolgáló Falconieri-palotának (Róma, Via Giulia 1) a Pápai Magyar Egyházi Intézet által jelenleg is használt helyiségeit, a jelen Megállapodás 2. számú mellékletében foglaltak szerint. Elismeri továbbá a Pápai Magyar Egyházi Intézetnek a Falconieri-palota III. emeletén található lakások közül kettőnek a tulajdonjogára szóló elvi igényét.”

5. Cikk

A Megállapodás II. Fejezet 4. Cikke (1) és (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) A Magyar Állam törvényi lehetőséget biztosít arra, hogy a magánszemélyek a befizetett személyi jövedelemadójuk (a továbbiakban: Szja) 1 százalékáról az általuk megjelölt egyház

vagy egy külön állami cél javára rendelkezzenek.

(2) A Magyar Állam garantálja az egyházaknak és a külön állami célnak az Szja 1 százalékát akkor is, amennyiben az (1) bekezdés alapján az állampolgárok ennél kevesebbet ajánlanak fel közvetlenül. Amennyiben az (1) bekezdés alapján az egyházaknak és a külön állami célnak közvetlenül felajánlott összeg együttesen nem éri el az Szja 1 százalékát, a különbözetet a központi költségvetés az egyes egyházaknak és a külön állami célnak a felajánlók számának arányában folyósítja.”

6. Cikk

(1) A Megállapodás II. Fejezet 2. Cikke (2) bekezdése helyére az alábbi bekezdés kerül:

„(2) A járadékalap és a (4) bekezdés szerinti kiegészítő járadék összege évente a költségvetésben tervezett éves átlagos fogyasztói árindex változása alapján valorizálásra kerül. Az éves járadék összegét – a központi költségvetés végrehajtásáról szóló törvény elfogadását követően – a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett előző évi átlagos fogyasztói árindex alapján korrigálni kell.”

(2) A Megállapodás II. Fejezet 2. Cikke az alábbi bekezdéssel egészül ki:

„(4) A Magyar Állam a nem természetben igényelt ingatlanok alapján járó járadék összegét kiegészíti. A járadék kiegészítés induló összege 2011-ben 5.363,2 millió Ft, melyet az ingatlanjáradékkal együtt, azzal azonos feltételekkel és valorizációs mértékkel kell a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia részére folyósítani.”

7. Cikk

(1) Ha a jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával, vagy más, a két felet érintő témával kapcsolatban valamilyen nehézség merülne fel, a Felek közös megegyezéssel keresik meg a legmegfelelőbb megoldást.

(2) A jelen Megállapodás három Mellékletével együtt, mely annak szerves részét képezi, a Felek jogi normáinak megfelelően kerül megerősítésre a lehető legrövidebb időn belül, és a megerősítő okmányok cseréjével lép hatályba.

Aláírásra került Budapesten, 2013. október 21-én, két magyar és olasz nyelvű eredeti példányban; mindkét szöveg egyaránt hiteles.

1. sz. Melléklet

A Megállapodás I. Fejezet 3. Cikk 8) bekezdése szerinti, hitélettel összefüggő képzést folytató akkreditált felsőoktatási intézmények:

1. Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Kara, Budapest
2. Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác

3. Esztergomi Hittudományi Főiskola, Esztergom
4. Egri Hittudományi Főiskola, Eger
5. Gál Ferenc Főiskola, Szeged
6. Győri Hittudományi Főiskola, Győr
7. Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola, Pécs
8. Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola, Nyíregyháza
9. Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola, Budapest
10. Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola, Veszprém
11. Szent Bernát Hittudományi Főiskola, Zirc

2. sz. Melléklet

(1) A Megállapodás I. fejezet 5. Cikkében foglaltak értelmében a Magyar Állam a papképzés céljaira a Pápai Magyar Egyházi Intézetnek ingyenesen tulajdonába adja a Római Magyar Akadémia székházául szolgáló Falconieri-palota (Róma, Via Giulia 1) II. emeleti helyiségeit, az ahhoz tartozó pincehelyiségeket, valamint – a Római Magyar Akadémia és a Pápai Magyar Egyházi Intézet külön megállapodása szerint – részleges használati jogot enged ez utóbbinak egy III. emeleti lakásra.

(2) Mindez nem érinti a Pápai Magyar Egyházi Intézetnek a Falconieri-palota III. emeletén található lakások közül kettőnek tulajdonjogára szóló elvi igényét, amelynek a Pápai Magyar Egyházi Intézet érvényt akkor kíván szerezni, ha Magyarország Külügyminisztériuma az általa a palotában használt lakásokat a Római Magyar Akadémia számára visszaszolgáltatja. Amennyiben a Külügyminisztérium kettő vagy három lakás használatáról mond le, azok közül a Magyar Állam egy lakást átad a Pápai Magyar Egyházi Intézet tulajdonába.

(3) A Magyar Állam vállalja az átadott ingatlanrészekre a közüzemi díjak, valamint az ingatlanon felmerülő összes többi költség fizetését. Mindezek fedezetét a Magyar Állam a Római Magyar Akadémia vagyonkezelését végző intézmény költségvetése számára évente biztosítja.

(4) A Római Magyar Akadémia és a Pápai Magyar Egyházi Intézet a közös használatú helyiségek arányos használatáról, illetve az egyéb részletekről egymás között írásban megállapodik.

3. sz. Melléklet

Nyilatkozat az 5. cikk értelmezéséhez

A Felek kijelentik, hogy jelen Megállapodás 5. cikkében az „egyházak” kifejezés alatt a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 11. § (1) bekezdés szerinti bevett egyházakat kell érteni.

4. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A 2. § és a 3. § a Megállapodás 7. cikk (2) bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A Megállapodás, illetve a 2. § és a 3. § hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően, a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.

(4) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről az egyházakkal való kapcsolattartás koordinációjáért, valamint a külpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentszék között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdéstről 1997. június 20-án, Vatikánvárosban aláírt Megállapodás (kihirdetve: 1999. évi LXX. törvény) a megerősítő okiratok kicserélését követően 1998. április 3-án hatályba lépett.

A Megállapodás módosításáról szóló és jelen előterjesztés tárgyát képező új Megállapodás létrehozására a szükséges belső jogi felhatalmazást a Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentszék között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdéstről 1997. június 20-án, Vatikánvárosban aláírt Megállapodás módosításának létrehozására adott felhatalmazásról szóló 77/2012. (VI. 26.) ME határozat megadta. Az ugyanebben a tárgyban kiadott 4/2013. (I. 21.) ME határozat rendelkezik arról, hogy a magyar tárgyalódelegáció kiegészül az EMMI egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkárával.

A módosító Megállapodás szövegének végleges megállapítására a 127/2013. (X.8.) ME határozat adott felhatalmazást, és a módosító Megállapodás aláírására 2013. október 21-én, Budapesten került sor.

Jelen előterjesztés célja az egyfelől Magyarország, másfelől az Apostoli Szentszék között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdéstről szóló 1997. június 20-án aláírt Megállapodás módosításáról szóló Megállapodás (a továbbiakban módosító Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére adandó belső jogi felhatalmazás megszerzése, és a módosító Megállapodás kihirdetése.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

A 1. §-hoz

A jelen Megállapodás tartalmát tekintve a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 7. § (1) bekezdés a) pontja értelmében törvényhozási tárgykört érintő szabályokat tartalmaz, ezért a Megállapodás kötelező hatályának elismerésére az Országgyűlésnek kell felhatalmazást adnia.

A 2. §-hoz

A Megállapodást – szövege végleges megállapítását követően – a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 9. §-a értelmében törvénnyel szükséges kihirdetni.

A 3. §-hoz

Az 1997-ben megkötött megállapodás módosítását a magyar jogrendszer jelentős megváltozása tette szükségessé (új Alaptörvény, új egyházi törvény, a közfeladatellátás megváltozott struktúrája). A módosító Megállapodás továbbra is biztosítja a közfeladatot ellátó egyházi intézmények számára a hasonló állami intézményekével egyenlő mértékű finanszírozást. Rendelkezik arról, hogy az állam az állami iskolákban a Magyar Katolikus Egyház által végzett hitéleti oktatás költségeit a hitoktatók díjazását illetően a mindenkori pedagógusbér átlagával azonos mértékben, a hit- és erkölcsstan tankönyvek vonatkozásában pedig az erkölcsstan tankönyvek támogatásának megfelelő módon és mértékben biztosítja. Továbbá anyagilag is stabilizálja a katolikus egyházi felsőoktatás helyzetét, biztosítja az Egyház szervezetei és intézményei tulajdonában lévő gyűjtemények, levéltárak, könyvtárak és muzeális intézmények működésének megfelelő támogatását. A történelmileg kialakult tényleges helyzetnek megfelelően, megnyugtató módon rendezi a Pápai Magyar Egyházi Intézet helyzetének kérdéseit. Kiterjeszti a bevett egyházak részére az adófizetők által felajánlott Szja 1%-ot a teljes személyi jövedelemadó 1%-ának összegére.

A 4. §-hoz

Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba. A törvénynek a Megállapodás kihirdetéséről szóló 2–3. §-ai a Megállapodás 7. Cikk második bekezdésében meghatározott időpontban lépnek hatályba. A Megállapodás hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben közzétett egyedi határozatával állapítja meg.